

bage til den langt ringere Grundlov og den bunduretfærdige Valglov, som havde været gældende Lov nu, hvis ikke vi ved at gøre Tinget ubeslutningsdygtigt havde forhindret deres Vedtagelse i Fjor. Jeg opfordrer det lille Mindretal indenfor vort Parti, som i Pressen har givet deres stærke Misnag Luft i den sidste Tid, til at sammenligne den Grundlov, som nu vedtages — ikke med det Ideal, som de selv har dannet sig eller med de Fantasifostre, som de maaske har foregøglet sig, men med den kolde Virkelighed, som træder dem i Møde, naar de gennemlæser de to Forslag, jeg omtalte, og som uden vor Aktion nu havde været Lov.

I det Forslag, hvorom man nu er naaet til overvejende Enighed, maa vi ganske vist nøjes med et Vælgerkorps med Aldersgrænsen 35 Aar som Grundlag for Valgene til Landstinget, men Landstinget styrkes og forbedres ved de 18 Medlemmer, der vælges af det gamle Landsting, og Loven indfører Sikkerhedsforanstaltninger mod Ekspropriation, Skoletvang og nye Forsøg paa Grundlovsvæltninger. Loven forhindrer vel ikke den stærke Forøgelse af Folketingsvælgerens Antal, som vi fra vor Side har været saa betænkelige ved, men den fyldestgør det gode konservative Krav, at Udviklingen ikke bør gaa i Spring, idet Forøgelsen sker lempeligt og i Løbet af en Række Aar. Og endelig vil den nye Grundlov opfylde Højres gamle Krav om Retten til en forholdsmæssig Fordeling af Mandaterne til Sikring af en ligelig Repræsentation af de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne. Ganske vist har vi som Led i Forliget indtil videre maattet tage en Valglov med i Købet, som kun i ringe Grad opfylder Grundlovens Bud og kun mangelfuldt fører Lighedsprincippet ud i Livet. Vi protesterer mod denne Uret; men Bestemmelsen om Ret til forholdsmæssig Repræsentation, Forholdstalsvalg, er nu naglet fast i Grundlovens § 32, hvad den ærede Ordfører (J. Pedersen) under almindelig Tilslutning ved Sagens anden Behandling jo saa stærkt pointerede, og der skal en stor Fripostighed og Mangel paa Respekt for Sandheden til, hvis nogen senere vil forsøge at bortfortolke denne Kendsgerning. Derimod er det vor Ret straks at optage Arbejdet paa at bringe

den urimelige Valglov i Overensstemmelse med Grundloven.

Idet jeg erindrer om Betænkningens Ord: at man fra de forskellige Sider for at naa til en Overenskomst har maattet give Afkald paa noget for at naa noget andet, vil jeg anbefale dem, der har samme Syn paa Sagen som jeg, at stemme for Forslaget.

Rottbøll: Jeg skal ikke fordybe mig i Enkelthederne i den Grundlov, som her ligger til Vedtagelse. Det siger sig selv, at man ud fra en konservativ Betragtning med Glæde kan slutte sig til enkelte Punkter i den og med mindre Glæde til andre, og at særlig Valgloven ikke tiltaler os; men Valgloven kan jo forandres. Det, som jeg tillægger den allerstørste Betydning i denne Sag, er, at nu virkelig alle Partier er blevet enige, og at de konservative Partier har sluttet sig til denne Grundlov. Jeg ser deri en Omstændighed af stor Betydning for Fremtidens hele Politik. Hvorledes Linierne i Fremtidens Politik vil komme til at ligge, skal jeg ikke udtale mig om, det tør jeg ikke sige noget om med Sikkerhed. Men saa meget tør jeg sige, at hvis Konservatismen, de to konservative Partier, her i Landet ikke havde sluttet sig til det Forlig, der nu er indgaaet, og til den Grundlov, som her foreligger, saa var Konservatismens Kaar her i Landet blevet ringe. Man kan se paa Udsigterne for Fremtidens Politik med mere eller mindre Tillid, men for mit Parti og mig staar det som sikkert, at man gennem sin Tilslutning til denne Grundlov kan føre Konservatismen ud paa en bredere Basis end der, hvor den hidtil har hvilet, og det er dette Syn paa Tingene, der gør, at vi med Fortrøstning slutter os til denne Grundlov. Jeg tror, at man i Fremtiden vil støtte konservativ Politik paa en bredere Basis og paa andre Alliancer end nu. Vi maa jo alle indrømme, at den Grundlov, som vi havde, ikke har dannet det Værn for konservativ Politik, som man en Gang troede at den vilde danne. Det er mit Partis og mit Haab, at den Grundlov, vi her vedtager, i rigere Maal vil bringe Konservatismen Fremgang.